

KURJER WARSZAWSKI

D. 26. Sierpnia. — Rok 1839.
Poniedziałek,

№ 225.

Jutro, ŚŚ. Ruf i Cezary.
v. s. Wniebowzięcie N. Marji.

Wczoraj, Pobożni napełniali Kaplicę Śgo Kazimierza, jako wdowi Śgo Ludwika, znajdując się na Nabożeństwie przykładowie odbywanym. Celebrowali XX. *Missjonarze*; w czasie summy, Wychowawice tamiecznego Instytutu zwarzastającym talentem śpiewały Mszą Antoniego *Radzińskiego*, z towarzyszeniem na organach przez Autora. W kościele XX. *Augustynów* Amatorowie i Artysty grali Mszą *Elsnera* i F. Ofertorium tegoż, *Graduale Jaworka*.

Wczoraj przejeżdżał przez Warszawę do Rosji J. K. Mość X. Eugenjusz Wirtembergski.

Jędrzej Stróż, idąc za przykładem swego kolegi Jacentego, wdzięczny terazniejszej modzie, która nadto długimi ogonami Damskich sukien zamiata trotuary i ulice miasta, doznawszy od niej pomocy i ulgi w swej pracy, składa na Instytut Ochrony małych dzieci zł: 2. W tymże celu Stróż Jakob, z Wierzbowej ulicy, złożył zł: 2, na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci. Od L. na tenże Instytut zł: 1.

— Nowy Polonez na pianoforte, skomp: przez Kazimi *Zdzitawieckiego*, wyszedł z litografji; sprzedaje się w składach muzycznych Klukowskiego, Sennewalda i P. Magnus. Cena złp. 1.

— Jest w niemianiu mocno nawet ugruntowanym u Ludu, że kto zbyt śmieie się w *Piątek*, ten w *Niedziela* płacze. Biorąc twierdzenie na odwrot, można było rokować po deszczu ulęwym który spadł zaonegdaj, najpiękniejszą pogodę na wczoraj. Prognozyk sprawdził się, może też w części i dla tego, że ogodzinie Hitej nocy onegdajszej przypadła Pełnia księżyca, a podług spostrzeżeń astronomicznych, zmiany księżyca im bliższe są północy, tem pewniejsze domniemywania meteorologiczne nastęrczać mogą. Pogoda ta, jakim bąc otrzymana sposobem, pocieszyla wjelce Właścicieli ziemskich, których żnywa ieszcze niepokończone, a i tych mieszkańców stolicy, którym zakroj czasu, zbyt

wczesnego rozpoczęcia iesieni, obawę nastęrczał. Pierwsi zapewne już dziś ze dniem gorliwie wzięli się do pracy, drudzy pośpieszyli wczoraj używać przechadzek. Te ostatnie iak zwykle w Niedzielę były ożywione i liczne. Moda ma się ku przesileniu, kwiatki spchodzą z ogrodów, drzewa otrząsają się z owoców, dzień niestety staie się coraz krótszym, a woddaleniu światła sztuczne zabaw zimowych zdaie się już wschodzie. Po onegdajszym i Piątkowym wichrze, prawie we wszystkich ogrodach Warszawy zostały ślady, mnóstwo drzew tak owocowych iak służących do ozdoby, widać wywróconych. — Wczoraj przywołani, w Wielkim Teatrze, po Iszym akcie *Rycerza i Wieszczki* JPani *Tarczynowicz* i JPanna *Gwozdecka*; w Rozmaitości, po Iszym akcie *2ch Poiedynków* JP. *Żółkowski*, po ukończeniu tenże 2-kroc, i JP. *Jasiński*, a po Synu narzeczoną JPanna *Daszkiwicz* i JP. *Jasiński* po 2-kroc, oraz JP. *Swiergocki*.

Z *Petersburga* 7/10 Sierp. — N. CESARZ rozkazał 1) bataljon Witebski kantonistów przeniesć do Kiiowa i nazywać Kiiowskim; 2) Synów żołnierskich, którzy zostają przy rodzicach, lub osobach, które ich wzięły na wychowanie, i którzy powinni być odszłani do bataljonów kantonistów, z Guberji: Smoleńskiej, Orłowskiej, Mohylewskiej, Witebskiej i Wileńskiej, nadal odszłać do Smoleńskiego, a z Gubernji: Kiiowskiej, Mińskiej, Grodzieńskiej, z Obwodu Białostockiego i z Królestwa Polskiego, do Kiiowskiego bataljonu.

List prywatny z daty 19 b. m. wczorajszą pocztą z *Odessy* odebrany, wspomina o okropnym pożarze który wydarzył się w *Stambule*; 4000 domów stało się pastwą płomieni. Obecny w tejsze stolicy Królewicz Franc: *Xiążę Joinville* (Żogwil), wiele przyczynił się do ratowania pogorzalców.

Anglja — Z miast fabrycznych dochodzą smu-

ne wiadomości; robotnicy opuszczają warsztaty i spiskują przeciw rządowi. — Okręt linjowy *Benbow* o 74 armatach, otrzymał rozkaz niebawnie odpłynąć na morze Śródziemne; statek parowy *Gorgon*, został wysłany z depeşami do Admirala *Stopford*. Generał *Kolborn*, dowodzący w *Kanadzie*, otrzymał rozkaz od Rządu, obchodzić się iak najsurowiej z osobami, które z Stanów Zjed: wpadają do *Kanady* celem wzniecania buntów. — Eskadra francuzka przy brzegach *Buenos-Ajres*, spaliła 27 statków kupieckich z towarami mającemi wartość milion dolarów. — *Papino*, herszt powstańców kanadyjskich, zamysła na zawsze osiąść we Francji. — Z *Rio-Janeiro* donoszą, że woenny statek angieli: zabrał znowu 2 statki handlujące niewolnikami pod flagą portugalską. — Poseł hollenderski *P. Dedel* w tych dniach odwiedził Królowę Wdowę i był przez nią zaproszony do stołu. — *Francja*. — Cena zboża podniosła się we Francji, co wznieciło znaczne wzburzenie umysłów między wyrobnikami, szczególnie w *Paryżu* na przedmieściu *Sgo Antoniego*. 16 b. m. rano, znaczna liczba robotników oświadczyła, że nie przystąpi do pracy, póki dzienna płaca nie będzie im podwyższoną. — Równie iak we wszystkich zeszłych latach tak i 15 b. m. iako w dzień imienin *Napoleona*, złożono wieńce i bukiety u stóp kolumny wandomskiej. — 4ry kompanje strzelców uzbroione na wzór strzelbami pistonowemi woennemi, pierwszy raz odbędą w obozie *Fontenblo* doświadczenia na wielką skalę, i strzelby *Delwinia* mają też być spróbowane. — Rada municypalna w *Aix (E)* robdzinem mieście *P. Thiersa*, uchwaliła w bibliotece miejskiej ustawić popiersie marmurowe tegoż znakomitego dyplomatyka. — W gazecie *Czas* czytamy: „Anglja nie ze wszystkiem i nie bezwarunkowo przystąpiła do propozycji Francji względem *Kapudana* Baszy i wydania floty tureckiej. Nie ma wątpliwości, iż Rząd angieli: odrzucił gwałtowne środki dla skłonienia Wice-Króla *Egiptu* do uległości i wydania floty. Oba rządy postanowiwszy drogą pokoiu

wezwać *Mechmeda Alego* do wydania floty, mają jeszcze oznaczyć warunki i środki na przypadek wahanja się Wice-Króla. Jeszcze nie wszystko jest załatwione. Basza uczyni zapewne wszystko aby połączyć tę sprawę z innemi istnjącemi między nim i Sułtanem. Łatwo więc pojąć całą wagę tych trudności.” — Według listów z *Tulun*, marynarka franc: przy brzegach *Katalonji* ciągle zostaje wzmocniana. Statek parowy *Sep* przybyły z *Algieru*, donosi, iż w mieście tem urzędownie ogłoszono bliski przyjazd *Xięcia Orleańskiego*. Mniemano, że wyprawa do *Hamzy* nastąpi w wrześniu i że następcą tronu będzie w niej miał udział. — Król 16go b. m. przybył do pałacu *Tulerji* o 3ciej po południu, gdzie Ministrowie czekali na niego od 12tej. — *Hussejn Chan* Poseł *Perski* 20 b. m. miał wyjechać z *Paryża* do *Teheranu*; zabiera z sobą okazałe podarunki dla *Szacha*. Marszałek *Gerard (Żerar)*, nie dawno dał dla niego jako Sekretarz z Panem *Sersejs* nowo mianowanym Posłem przy dworze *Szacha*. — Poseł *Ross*: Hr: *Pahlen*, dopiero w 13 stopadzie spodziewany jest z powrotem. — 13 b. m. fabryka zapałek w lasku *Medon* została z strasznym hukiem wysadzona w powietrze. — Znaczna liczba rzemieślników zebrała składkę po 5 fr. i założyła piekarnię, zwaną *Pracodawcą*; piekarnia ta nietylko, że dostarcza chleb bardzo smaczny, ale przynosi ieszcze nieiaki zysk rzemieślnikom. — Od 2ch tygodni pomnażają się napaście nocne na ulicach paryzkich w sposób zatrważający. Zdrożenie chleba pewno jest tego przyczyną. — *P. S. Marck Żyraud* w artykule umieszczonym w dzienniku *Sporów*, radzi Francji, aby broniła sprawę *Turcji*, w razie, gdy *Ibrahim* zechce ruszyć do *Stambułu*, i aby broniła Wice-Króla *Egiptu*, gdy jego żądania będą odrzucone. — Monitor nawiera następujące urzędowe wiadomości z *wschodu*: *P. Caille (Kel)*, spotkał *Ibrahima* 29 Czerwca pod *Aintabem*, zatem w 5 dni po bitwie pod *Nisibem* i towarzyszył mu aż do *Maraszu*

P. Kele z trudnością zdołał pohamować egipskiego Jenerała w zamiarze ruszenia naprzód. 10go Lipca główna kwatery *Ibrahima* była w *Marasz*. Niedobitki armji *Hafiza* zostały rozproszone przez Kurdów. *Hafiz* tylko z 50ma jeźdźcami przybył do *Malajji*. — Listy z *Malty* zapewniają, że *Hafiz* został zamordowany przez Aienta *Dywanu*. Angielski Kapitan *Walker* przed odptynieniem z *Alexandriji*, odwiedził jeszcze raz *Kapudana Baszę*, i powiedział, że gdyby przeczuwał jego zdradę, byłby jego okręt wraz z *Kapudanem* wysadził w powietrze. — Podobnie jak w *Francji*, tak i w *Belgji*, zdrożenie chleba wznieciło niespokojności między wyrobnikami. — Jedno z pism ogłosiło list *Ibrahima* do ojca, w którym donosi, że wyruszył z armją z *Syrji* iedynie dla zapewnienia ludzom żywności.

Hiszpanja. — Hrabia *Ofalja* teraz codziennie odwiedza Królowę, nie ma jednak udziału w naradach ministerjalnych. — Minister skarbu poda się do dymisji, jego następcą ma być Konsul hiszpański w *Baionnie* P. *Gamboa*. — Z *Baionny* piszą, że wszyscy Wieśniacy nad granicą pirynejką uzbroili się przeciw *Marotowi*. — Oficerowie z 5go bataljonu nawarskiego nie mają udziału w świeżo wybuchtem powstaniu. *Don Karol* postanowił rokoszan przywrócić do karności. — Ministrowie zajmują się już ułożeniem mowy tronowej.

Niemcy. — Z *Wiednia* piszą że bieg gońców teraz nieco ustał, gdyż w sprawie wschodniej nastąpiła pauza, zapewne oczekując odpowiedzi Wice Króla *Egiptu* na ostateczne oświadczenie Porty. — P. *Fikelmont* podczas swojego pobytu w *Wiedniu*, miał częste narady z Xięciem *Meternichem*, tudzież z Posłami francuz. i angielsk.; miejsce jego w *Petersburgu* tymczasowo objął pierwszy Sekretarz legacyjny *Baron Kaiserfeld*. — Arcy-Xiążę *Fryderyk* po krótkiej żegludze przy brzegach *Grecji*, wrócił szczęśliwie dowodzoną przez niego korwetką *Karoliną* do *Tryestu*, a z tąd przybył na kilka dni do *Wiednia*. — Xiążę *Meternich* nieco zastąpił. — Król *Wirttembergski* codziennie podzie-

wany jest w *Szulgardzie*. — Xiężniczka *Amalja* saska napisała nowy Dramat *Pasierbica*.

Z *Poznania*. — Podczas upływnionego miesiąca Lipca ciągle prawie były upały. Od samego początku onego zwiększały się upały i dochodziły w południe w cieniu często 24°, a nachodziły w południe w cieniu często 27°, a częste grzmoty pokrzepiały ziemię, i lubo niekiedy z gradobiciem były połączone, jednak do użyznienia pól wiece się przyczyniły. — Grasiące choroby, gastryczno-żółciowe i nerwowe febry, nie miały niebezpiecznego i nerwowe febry, nie miały niebezpiecznego charakteru; między dziećmi panowały kochlusz i odra, mianowicie w *Pocie Srodzkin*. Śmiertelność była mało-znaczna i stan zdrowia między ludźmi w ogóle zadowalniający. Owce dużo ucierpiały przez ospę. Służące na polu *Bobrownickiem* wraz 13 owcami piorun zabił. Dziewczynka 2-letnia przez brang, za którą z innymi dziećmi grała, a którą wiatr gwałtownie zatrzasnął, zabiła została. Piękna Dziewczyna 4 lat mająca, która garnuszek z kwasem wityolowym polizywała, po okropnych cierpieniach, trwających przeszło 24 godzin, mimo śpiesznie udzieloną pomoc, skonała. Postulacz policyjny z *Kościana*, nerwową gorączką złożony, uciekł w malignie z pomieszkania swego i w nocy utopił się w kanale *Odry*. Młynarczyk w temże mieście przez nieostrożność dostał się pod stępe, i tak skałeczony został, iż w kilka chwil ducha wyzionął. W ciągu zeszłego miesiąca, 22 osób utonęło. Strzelca zabił strzał z łuzji, która sama puściła, a na Przedmieściu w *Poznaniu* znaleziono w rzece *Warcie* trupa nieznaomej osoby, bez znaków zewnętrznego uszkodzenia.

Rozmaitości. — Na kolei żelaznej z *Londynu* do *Birminghamu*, zdarzyło się nowe nie-szczęście. Staienny trzymał konia swojego pana blisko kolei, nagle nadjechał szereg poniazdów, koń przestraszony zrzucił jeźdźca, który pod kołami został zmielony. — Tunel *Tamizy* miał być ukończony 25 b. m. — Zapalenie się gazu w kopalni węgla kamiennych w *Paisley*, znowu pozbawiło życia 9ciu robotników. — Na

próbie, jaką caworonożni sztukmistrze Pana *Wan Amburgh* mieli odbyć 16 b. m. wieczorem w teatrze przy bramie S^o Marcina w *Parryżu*, lew podobno nie przyzwyczajony do tonów orkiestry, skoczył ku parterowi i przechrzątał się przez łożę. *P. Amburgh* udał się zaraz za nim i za grzywę sprowadził go z powrotem na scenę. — *Spohr* dał przykład rzadkiej bezinteresowności. Zaproszony do *Norwich* dla dyrygowania tanczną uroczystością muzyczną, i zapytany iakiejby żądał nagrody, odpowiedział iż nagrody żadnej nie chce i spodziwiał się tylko że mu zwrócą koszt podróży. Anglicy nie mogą dosyć wychwalić sławnego Kompozytora za czyn tak szlachetny. — 8go b. m. przy otworzeniu nowej synagogi w *Kassel*, uważano, że Izraelci znajdowali się na nabożeństwie z odkrytymi głowami, tylko kilku starych zatrzymało na głowach małe czapki.

Kommissja Kwaternicza M. Warszawy. Podaje do publicznej wiadomości, iż w d. 1/16 Września r. b. o godz. 12tej w południe, w sali tej posiedzeń, w pałacu Prymasowskim, odbędzie się publiczna licytacja przez otwórze nie opieczętowanych deklaracji, na wyreparowanie mebli miejskich, tak w domu Bryłowskim, jako też na składzie w magazynie znajdujących się. Ogólny koszt reparacji podług kosztorysów przez Budowniczego miasta ułożonych, wynosi sumnę zł. 4,720 gr. 8; od której licytacja in minus rozpocznie się. Deklaracje na ręce Dyrektora Kommissji lub tej Członków do godz. 11tej przed południem d. 1/16 Września r. b. w tej Biurze przyjmowanemi będą, podawane zaś później, przyjętymi nie zostaną. Warunki licytacji i ułożone kosztorysy mających się reparaować mebli, w Biurze Kommissji, same zaś meble do reparacji, w domu Bryłowskim i na składzie w magazynie, każdego dnia przez Niedzielę i świąt od godziny 9tej do 2ej z południa przejrzanemi być mogą. Mający zatem chęć licytowania, wnoszący poprzednio wadium do Kasy miejskiej w kwocie zł. 500, bądź w gotowiznie, listkach zastawowych, bądź w innych papierach publicznych podług kursu, w miejscu i czasie oznaczonym stawie się, oraz deklaracje podług niżej umieszczonego wzoru złożąc zechcą. Dyrektor Kommissji, Palko: *Ignatiew*. Czł.: Kom: *Brzeziński*. Dyrektor: *Kancel: S. Starynkiewicz*. — **DEKLARACJA.** W skutek ogłoszenia Kommissji Kwaterniczej z d. (wypisać datę) podaje niniejszą deklaracją, iż obowiązuję się wziąć w entrepryzę reparację Mebli miejskich, odstępując od summy złp.

4,720 gr. 8, na takową reparacją wyanszlagowaną procent (wypisać literami), poddając się wszelkim zobowiązaniom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętych. Zaświadczenie Kasy Głównej Ekonomicznej M. Warszawy na złożone w niej wadium zł. 500 wynoszące dołączam, które wrazie nienutrzymania się przy licytacji sam odbię. Stać może zamieszkanie jest (wypisać miejsce zamieszkania). Piłalem w N. dnia Mca 1839 r. Popisać imię i nazwisko).

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Zamojski K^{on}stanty Hrabja z Gruszczyzna; Rydzewski Julian Dzie: z Tereszyna; Kargowski Stanisław Dzie: z Olszanki; Gołaski Tomasz Dzie: z Drolin; Bronowski Jan Dzie: z Gub; Grodzien: Rzewuski Tadeusz Dzie: z Koski; Dąbrowski Ignacy Dzie: z Wierzchowa.

DONIESIENIA.

Mało **SERKI** znalezione od lat kilku z swego przyjemnego smaku pod nazwiskiem Serków śmietarkowych, robione były u Pana Milton, a skład tychże główny był u Pana Lourse i Comp. Taż sama osoba która się robotą wspomnianych serków trudniła, założywszy na nowo skład serków *Neuszatzelskich* u Pana Larsa i komp: Cukierników przy Teatrze Wielkim, ma zaszczyt polecić się Szabawnej Publiczności z usługą w dostarczaniu i nadat serków rzeźzonych, których 2 razy w tydzień po cenie gr. 25 za sztukę w miejscu wyżej wskazanem dostać można.

WEXEL wystawiony pod dniem 21 Ljato: 1838, na rzecz Jola Terpis z miasta Ostrowca, na złp. 114, który mnie żadnej waluty nie dał, a więc żadnego waloru nie ma, i piki nabyć go nie może. *Salama Orzełek*, Osoba uwolniona ze służby Rządowej, życzy przyjąć obowiązek **RZADCY DOMU, KASSJERA** lub t. p. Wjadosność w Handlu W. Jarzębowskiemu, przy ulicy Sto Jeraskiej.

W domu przy ulicy Nowy świat, pod Nro 1298 Lit: B., jest do sprzedania para **KOŃI** poławionych zdrowych i młodych z umiarowaną cenę. Wjadosność na Im piatrze, u Właścicieli.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe 15.

TEATR WIELKI. Jutro 11 raz *Falszyny wielki izon.* (Dziś w Rozmaitości, dla słabości J. Panny *Dobrzańskiej*, zamiast *Tajemnicy Wiazszka*, przed *Krzyżkiem złotym* będzie 3 raz *Służbego mego Stryla*.)

Dziś w Kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego Nr 495, grać i śpiewać będzie familija *Restier* wraz z familiją *Nitner*. Zacznie się o god. 6.

Dziś niezawodnie ostatni raz przed odjazdem, Familija *Panien Szyfner* w **KAWIARNI** przy ulicy Długiej Nr 586 Lit. B, obok Hotelu Polakiego, na przeciwko domu zwanego na *Burach*, grać będzie od godzi: 6tej wieczorem, iak zwykle z towarzyszeniem śpiewu celniejszych *Opr.*